Бары дойдулар пролетарийдара, холбоҕут!

САҺА ОЛОХ

ХАҺЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ССКП ЧУРАПЧЫТААҺЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААҺЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 41 (6802). | 1989 сыл. Муус устар 4 күнэ. ОПТУОРУННЬУК | 3 харчы. Сыалата

ЭРЭЛБИТИН ТОЛОРУОҺА

Аастыт бэтэнсэҕэ Алексеевскай оройуон кинигэр ыытык күөл гэ культура дьиэтигэр Саха АССР бэ/ Ньдоох маҥа ханнласааҕы национальнай-территориальнай быыбардыыр уонуруктан ССРС народнай депутатынан быыбардамыт Ытык Күөл орто оскуолатын иуччча тылыгар уонна литературатыгар учуутала А. В. Белинаҕа депутат дастабырыаныьатын туттарыы буолла.

Үөрүүлээх митинг ССКП Алексеевскайдаа-ҕы райкомун иккис секретара Е. С. Васильева аста уонна тылы ССКП райкомун бастакы секретарыгар Г. М. Артемьева биэрдэ. Г. М. Артемьев быыбардар түмүктэрин иитиннэрдэ уонна ССРС народнай депутата А. В. Белинаҕа депутат буоларын туоһулуур дастыбырыэннньаны туттарда. Анна Васильевнаны бу үрдүн итэҕэли ылбытынан ҕөрдөөбүт тыл этиилэр: А. Е. Гурвич — Алексеевскайдаа-ҕы үлэлиитэрин профсоюун райкомун председателэ, А. Г. Кулаковскай — Ытык Күөл орто оскуолатын учуутала, В. Ф. Посельский — ССҮТ Чурапчытаа-ҕы райкомун партхабинетын сэбиэдиссэйэ, М. С. Леонтьева — Кытаанахтаа-ҕы агитпункт начальника уо. д. а.

ССРС народнай депутата А. В. Белинаҕа быыбардаччылартан барыта 322 наказтар уонна этиилэр киирдилэр.

Түмүгүнэ ССРС Верховнай Советыгар депутат А. В. Белина үрдүк итэҕэл ыһын махтанна уонна «Ойум-санаам, күүһүм-уоҕум төбө тиийэриэн депутат буолар эбээһинэсэн толоруом», — диэн быыбардаччыларын эрэнэрдэ.

П. ОКОНЕШНИКОВ.

ЭМИС ЭТИ ДЭЛЭТЭЭЧЧИЛЭР

«Мыҥдаҕаайы» совхоз Болугурдаа-ҕы отделениетын бороон кореччүлэрэ Ф. М. Ядрихинскай, М. М. Дьячковская уонна Д. К. Захарова аастыт кварталга үрдүк таһаарыылаахтык үлэлээтилэр.

Феликс Михайлович туппут хас биирдии бороонун 119 кг төлөһүтэн, эбэһээтэлистибэтин 161 бырыһыан толордо. Оттон Матрена Михайловна кордөрүүтэ 90,8 кг тэҥнэстэ. Дария Константиновна 20 мөлтөх туруктаах бороскуну тутан, хас биирдиилэрин 132 кг төлөһүттэ.

М. РОМАНОВА.

ЧУРАПЧЫ. РЕДАКЦИЯҔА

Миигин ойообут, туруулаһан комуҥсээбит ини цкативнай группаларга, биирдиилээн дьоҥҥо, итэҕэллээх каһыбэр М. М. Ивановаҕа, көрсүһүүлэргэ интэриэһинэй идеялары киллэрбит, эрэлларин биллэрбит дьоҥҥо уонна быыбар күн ини туһугар куоластаабыт быыбардаччыҥа ис сүрэхпиттэн махтанабын. Эйигиэн сирэйдээн оройуон бары олохтоохторугар үтүө доруобуйаны, дьоллоох олоҕу, айыыныылаах үлэни баҕарабын. Иннинэтин даҕаны күүс-көмө буолуохтара диэн эрэнэбин.

А. В. БЕЛИНА.

ОРОЙУОННААҺЫ ХАҺЫАТТАР РЕДАКЦИЯЛАРЫН ҮЛЭҺИТТЭРИН ЗОНАЛЬНАЙ ЛЕТУЧКАЛАРА

Кулун тутар 30—31 күннэригэр Чурапчыга оройуоннааҕы хаһыаттар редакцияларын үлэһиттэрин республикаатаа-ҕы зональнай летучкалара буолла. Онно Алексеевскайдаа-ҕы **«Коммунист»**, Амматаа-ҕы **«Коммунизм тутуутугар»**, Горнайдаа-ҕы **«Үлэ күүһэ»**, Мэҥэ-Хаҥаластаа-ҕы **«Ленинскэй знамя»**, Намнаа-ҕы **«Ленин суола»**, Орджоникидзевскайдаа-ҕы **«Лена маяктара»**, Уус-Алданнаа-ҕы **«Ленинскэй тэрийээччи»**, Эдэ. гээннээҕи **«Коммунизм уоттара»** уонна Чурапчытаа-ҕы **«Саҥа олох»** хаһыаттар редакцияларыттан барыта 30 киһи кыттыыны ылла. Итинэн сэргэ летучка үлэтигэр Саха сирин Журналистарын союһун бырабылыанньатын, Саха АССР Госкомиздатын, республика Министрдэрин Советын иһиннэн бэчээккэ государственнай кистэлэҥи харыстааһын управлениетын, «Кымын» уонна «Социалистическая Якутия» хаһыаттар, ССКП Чурапчытаа-ҕы райкомун эпиэттээх үлэһиттэрэ иитиннэ «Саҥа олох» хаһыат общественнай корреспонденнара кыттыылар.

Летучканы ССКП райкомун секретара **А. С. Птицына** салайан ыытта.

Бүтүн Союзтаа-ҕы XIX партийнай конференция көрдөбүллэриттэн журналистар соруктарын туһунан дакылааты Саха сирин Журналистарын союһун бырабылыанньатын председателин солбуйаччы **В. С. Колодезников** оҥордо.

Уларыта тутуу уонна иитиннэрэллэрэн иитии усулуобуйатыгар бэчээккэ государственнай кистэлэҥи харыстааһын соруктарын туһунан Саха АССР Министрдэрин Советын иһиннэн бэчээккэ государственнай кистэлэҥи харыстааһын управлениетын начальника **Л. Г. Колесов**, оройуоннааҕы хаһыаттар редакцияларын материальнай-техническай хааччыйыы туһунан республика Госкомиздатын председателэ **В. К. Степанов** эттилэр.

Оройуоннааҕы хаһыаттары ырытыыны куратордар **Д. Н. Николаев** («Кымын» хаһыат редакторын солбуйаччы), **Е. Г. Ростовцев** уонна **А. Л. Жеников** («Социалистическая Якутия» хаһыат отделларын сэбиэдиссэйдэрэ) оҥордулар. Оттон тыл уонна литература институтун научнай сотрудника **Л. А. Афанасьев** ырытыыны «Хаһыат тыла уонна стиле» диэн темаҕа оҥордо.

Итии каниттэн үлэ опытыгар саҥааны атастаһыы бэрэдэгинэн тыл эттилэр: **Д. Н. Павлов** — «Коммунист» хаһыат редакторын солбуйаччы, **П. И. Попов** — «Саҥа олох» хаһыат редактора, **В. А. Иванов** — «Ленинскэй знамя» хаһыат редактора, **Е. М. Саввин** — «Үлэ күүһэ» хаһыат корреспондена, **М. Е. Слепцов** — «Коммунизм тутуутугар» хаһыат редактора, **С. А. Попов** — «Саҥа олох» хаһыат радиоинформацияҕа отделын сэбиэдиссэйэ, **И. К. Макаров** — «Саҥа олох» хаһыат общественнай корреспондена, **П. С. Иванов** — «Коммунизм уоттара» хаһыат редактора, **Г. Г. Максимов** — «Лена маяктара» хаһыат редакторын солбуйаччы.

Летучканы Саха сирин Журналистарын союһун бырабылыанньатын эпиэттиир секретара **И. В. Борисов** түмүктээтэ.

Снимокка: летучка кыттыылаахтара.

Барыстаахтык үлэлиири баҥылыахтаахпыт

Арендатордыын кэпсэтии

Бэркэ диэн биирдэ киһиэн Виктор Филиппович Платонов арендай бадараанна дьиэ кэргэн дьоҥуулуу киирбитин үөрэ истибитим. Кини киһи маанаҕа ылсыбатах буолуохтаах, туох саҥаалаҕын билбит киһи баар ини дии саанан кишэхэ тиийдим.

Субуруускай аатынан совхоз Болтоготоосу отделениетын «Кэскил» ферматыгар тиийэрбэр Виктор Филиппович хотонун муосталыы сылдьара. Урутаан эттэххэ, киһи баар балаҕыаннаана диригнык билэр уонна онуоха көмөлөөр туһуттан бэйэтиттэн тутуулуктааҕы оҥоро сатаабыт, кырата суох ситиһиилэммит киһи. Ону биһиги туохтан билэбитий? Кини хас да сыллаарыта механизаторынан үлэлии сылдьан «Эр дьон — фермаҕа» диэн ынырыыны ылынан фермаҕа тахсыбыта. Уонна билигин усулуобуйаҕа ситиһиилэммэххэ сөбүн үлэтинэн көрдөрбүтэ. Үлэлээтэҕин бастакы сылыгар тиҥиэттэн 1700 кг үүтү ыабыта. Иккис сылыгар ыһыахтарыттан 2100-түү кг үүтү ылбыта. Ити көрдөрүүтүн үлэлээтэҕин үһүс сылыгар 2400 кг тиэрдибитэ. Үс сыл совхоһугар субуруччу чемпионнаабыта. Аастыт сыл түмүгүнэн Нерюнгри куорат лауреатын үрдүк аатын ылбыта.

Үлэ киһитэ, ким бэйэтин ойуурэр-саҥаатыгар уонна туспаах дьыалатыгар эрэллээх өрөө, хорсуннук ылсан үлэлиир нэмэ кэлбитин ойдөөбүтэ уонна өр сылтан саҥаабыт саҥаатын олохха киллэриэн баҕата дьэ өссө улаатыбыта. Ити киниэхэ арендай бэлэҕэннэ киирэн дьиэ кэргэнинэн үлэлиригэр суолу ыйбыта.

— 30 ыанар ыаҕаахпын. Аҥылык баар. Онон ыаҕастарбыт уолбаккаа ыаталлар. Күнүгэ 100-түү кг чугаһыыр үүтү ылабыт. Отделениеҕа 63 тонна үүтү туттарыахтаахпыт. 1 килограмын 53 харчыга совхозка атылыыбыт, — диир арендатор.

Виктор Филиппович үлэтин маҥтан салгыы дьэ ханнык хайысхаан ыытыаҕай? Бастатан туран, списаниеҕа тахсыыбыт бу хотону бэйэтигэр сеп буолар гына быһан саҥардыа. Иккиһиэн, үүтү бэйэлэрин техникаларынан таһаллар. Совхоһу кытары дуогабардаһан «шасси» трактор ылыахтара. Ону шофер идэлээх уола Сергей үлэлэтиэҕэ. Оччоҕуна хотон ис-тас үлэтин сорох боппуруостара, чуолаан дуҕаная, лабыктанан бэйэ хааччыныыта, быһаарыллыахтара, тиэйэр-таһар үлэлэргэ харчы толоҥуутэ биллэрдик аҕыйыаҕа. Үсүһүнэн, үүтү сойутар ньыманы быһаардаҕына, сойутуллубут үүтү туттаран дохуот аахсыыта улаатыаҕа. Кыыл Баһа сайылыкка урукку үүт ууруллар умуһаҕа уунан туолбут. Ону кини үрдүгэр сарай тутан үүтү сойутарга туһаныаҕа.

Виктор Филиппович өссө биир кэскиллээх саанаалаах. Ол — үүттээх, доруобай ыаҕастары интэн таһаарыы. Ону кини ыырайдэрэ көрүүттэн саҕалыаҕа. Тиҥэһэ буолбуттарын эрэ кэнэ совхозка туттарар саанаалаах.

— Биһиги суоһу төрөөбүттэн, айыыны быһа эттэххэ, туһаммакка олоробут. Ньирэй, бороосу бөҕөтө өлө. Совхоз ыаннык буолар племенной суоһуулэри Красноярскай кыраайтан атыылаһарга тиийэ ороскуоннаа киирэр. Олор көрөр усулуобуйалара суоҕуттан өлөөсүтэн эрэллэрэ молдьох буолбатах. Ону билэ-көрө сылдьан, биһиги, ыанныыксыттар, кэскиллээх ыанныыгынан хааччыллыы туһунан саанаабат буоларбыт хайдах да саммат. Саныахтаахпыт, үлэлиэхтээхпит, — Виктор Филиппович саанаатын салгыы эттэ.

Сайылыктарга, кыһыны фермаларга элбэхтик көрсүһэр киһибэр өссө биир суол үчүгэй баар. Кини кэскиллээҕи ойдүүр бэйэтин эрэ туһугар охсуспат. Арендатор отделение ыаннык фермаларга биир таһымнаахтык, туруктаахтык үүтү ылар кирбиилэрин олохсутуохтарын баҕарар.

— Быланнаахтык, барыстаахтык үлэлиири баҥылыахтаахпыт. Ыһыллыы-тоҕуллуу олус элбэх. Маннык сыһыаннаах киһи салҕар, хаһаайыстыбаннайа суох буолар. Дьолго, бу уларыта тутуу кэмэ кэлэн, элбэх киһи дьэ дьиҥнээх дьыалаҕа эргиллэн эрдэҕэ. Ону биһиги, рабочайдар, ойдуохтээхпит, — диир арендатор.

В. Ф. Платонов ити этэр саанааларын күүһэкыаҕа тиийэриэн олохха киллэриэҕэ дии саныыбын. Оттон совхоз отделениетын специалистара рабочай киһи саҕалаһыннарын төбө кизиниэн олохха туһаныахтарай төбө кэскиллээхтик практикаҕа киллэриэхтэрэй. Кини кэскиллээх ыанныгынан совхоһу хааччыйыыга дьулуһуутун арендатордар оройуоннааҕы хамсаһыннарыгар кубулутуохтара дуо?

Семен ПОПОВ.

ТӨҺҮҮ ДЬОН

«Мугудай» совхоз Маралаайытаа-ҕы отделениетын төһүү механизаторларынан Н. Ф. Лосин уонна Н. М. Пухов буолаллар.

Иван Федорович Т-150, Николай Михайлович ДТ-75 маарыналаах трактордарынан дойду сиритэн 300 км таҥнары сытар Нуотараҕа тахсан 20-чэ хонук үлэлээн киирдилэр. Ити кэм устата кинилэр барыта 112 оту оҥоһуулаах суола суох сирдэртэн автомашина холкутук тиийэр, дьиэлээх-уоттаах учаастактарга аҕаллылар. Тоҥоллоругэр биирдии оту состорон ферма таһыгар киллэрдилэр.

Н. ЖЕРГИН.

Сүрүн хайысхалары тутуһан

Дьон-сэргэ кыраҕы хараҕынан

Биллэрин курдук, оройуоннаах Совет аастыт сессиятыгар народнай хонтуруол оройуоннаах комитетын үлэтин отчуота истиллибита. Бу иннинэ маннык отчуот 1987 с. кулун тутарыгар дьүүллэһиллэн турар. Онно туһаннаах быһаарыы ылыллыбыта. Ону олохха киллэриигэ туох үлэ ыытыллыбытын сессияҕа дакылааты оногорбут НХОК председателэ А. Е. Филиппов бастаан кэпсээтэ.

Онтон кэстэрүнэн, комитет сессия оногорбут критическай бэлиэтэлэриннэригэр ыйыллыбыт итэҕэстэри туоратыыга чопчу үлэлэри ыыппыт. Олор сүүмэҕэ оройуоннаах хаһыат аналлаах таһаарыыларыгар урукку өртүгэр сырдатыллан туралларынан маннык хатылыыр табыгаһа суох. Таарыччы аҕыннахха, комитет иһитиннэрэн-биллэрэн иннигэ улахан болҕомтотун уурарын бэлэтиэххэ сөп.

Аастыт сыл устата народнай хонтуруол линиятынан барыта 431 бэрэбиэркэ ыытылынна. Ол иһигэр атын туһаннаах органнары кытта холбоһуктаах бэрэбиэркэлэр аҕыйаҕа суохтар. Сорох группалар бэйэлэрин көҕүлээһиннэрин көрдөрөллөр. Ол курдук, Соловьевтааҕы группа (председатель Сергеева) кэтэх хаһаайыстыбаҕа электроэнергияны счетчига суох туһаныы чахчыларын аайан, буруйдаахтары материальнай эппиэккэ тардыбыта. Эрилик Эристин аатынан совхозтаах головной группа (Попов) хаһаайыстыбаннайа суох буолуу иһин материальнай ирдээһини туппарда. «Мыҥдаҕаайы» уоннa «Мутудай» совхозтарга (Петухов, Васильев) уматык-оҕунуох матырыйааллары хорҕомноохуну, үүнүүнү суоһуҥа сиэтиини утары, бороҕуукуйа хаачыстыбатын туппарыыга хонтуруоллаччылар куһаҕана суохтуу үлэлэтиллэр. Районнаах иннигэри группа (Кардашевский) уһатыллыбыт нүннээх группалар иннитэрэн сарбыйыыга, үөрэнээччилэри үрүт аһынан хаачыйыыны туппарыыга чопчу боппуруостары нөтөхтө. Чурапчы сельсоветынааҕы хонтуруол активистара (Герасимов) салгынньаҕа киллэн-буулка оногоһуктар хаачыстыбаларын туппарыыта эмиэ быһаччы кытыннылар. Олох-дьаһах оноготуйан хаачыйыы комбинатыгар, маны таҥастыыр комбинакка уонна урукку өрөмүөннүүр-техническай предприятиеҕа народнай хонтуруол общественнайдыктара кэмчилээһини күүһүрдүүгэ, тобох сырьену туһаҕа таһаарыыга балачча үлэлэстилэр.

Урукку сылларгa оройуон предприятиеларын, учреждениеларын уонна тэрилтэлэрин ахардарын кэриҥнэрэ электроэнергияны аһара ороскуоттаан ыстараантанар эбит буоллахтарына, аастыт сыллааҕы 6 үлэ коллектива таһаарда. Билигин таара куулу хараайыы боппуруоһа оройуонтан сүүмэҕэ быһаарылынна. Оттон аҕыйах сыллааҕыта таһаайыстыбалар куулу туһата суох сүтэрэн иһэн 100 тыс. солк. тиийэ ыстараабы төлүүлэрэ. Сүөһү аһылыгын ыарматын тутуһуу дьаҥны туппан иһэр. Итиннэхэ барытыгар народнай хонтуруол органнарын көмөтө кыраты суох.

Оройуоннаах комитет билигин политика тутаах хайысхаларыгар болҕомтотун ордук уурар буолан иһэр. Ол курдук, аастыт сыл бастакы кварталыгар сельсоветтарга уонна бинрдиилээн үлэ коллективтарыгар бэйэ күүһүнэн аһылык бородуукталарын дэлэтии ньыхтара үөрэтиллибиттэрэ. «Олорор дьиэ—2000» программаны олохха киллэриигэ кылым бэрэбиэркэлэр тэриллэн ыытылыннылар. Бэрэбиэркэлэр түмүктэрэ комитет бэйэтин мунньаҕын таһынан советскай, хаһаайыстыбанан органнар дьүүллэригэр туруоруллаллар. Ол сорох түмүктэри бизнэс кестор. Холобур, билигин оройуонтан сүөһү ахсаанын сарбыйыы тохтотуллар тенденциялаах. Оттон олорор дьиэ нэнэ улаатар. Былырыын сибиннэ иитиллэн дьарыктаабыт 6 кооператив уонна 2 кэмэ хаһаайыстыба баар буоллулар. Карл Маркс аатынан совхозка Нам оройуонун опытынан нэтах хаһаайыстыба базатыгар саҥа кооператив тэриллиэ. Ону народнай хонтуруол группатын председателэ С. А. Собакин бэйэтинэн көҕүлээн салайар.

Олорор дьиэни тутуу кэнэтиигэ сыһыаннаах 9 боппуруос көрүллүннэ. Ол курдук, Эрилик Эристин аатынан, «Чурапчы» уонна Субуруускай аатынан совхоздар, районо, райисполком культураҕа отдела, райпотребсоюз, о. д. а. тутуу матырыйаалынан хаачыйымыта ыытар үлэлэрин туруга дьүүллэһиллибитэ. Ону тэҥэ эрдэтээҕи ылыллыбыт уураахтар туолуулара хонтуруоллаан. Былырыын кэтэх ыал 188 дьиэтэ тутулунна. Олор нэннэрэ эрдэтээҕи сыллааҕыттааҕар 300 кв. м ордун. Райпотребсоюз тутуу матырыйаалларынан эргизии кэнэтэ. Чурапчы с. анал маҕаһыын аһылынна. Кэккэ үлэ коллективтара кэтэх дьиэни тутаччыларга 1—2,5 тыс. солк. көмөнү оногуулара хаачыллынна. «Якутагропромстрой» МПМК-та уонна Совмин КТУ-та олорор дьиэни тутуу былааннарын толорон иһаллэр.

Итиннэ тэҥэ народнай хонтуруол комитета норуот туттар табаардарын оногон таһаарыыны кэҥэтиигэ туһаннаах программа олохха киириитин болҕоото киинигэр тутар. Билигин туругунан табаар ити көрүүгэрин оногоруута дуогабардаах бизнэс тэриллэ быланнарын толордулар. Ол онтугар сорох хаачыйар тэриллэлэр нэһилиэннэҕэ төлөбүрдээх өнөлөр сорудахтарын кыайбатылар.

Арендай бэдэрээтэ киллэриигэ комитет эмиэ туһунан былаанныах. Ол сүүмэҕэ сорох хаһаайыстыбаларга дьыала туруга бэрэбиэркэлэнэн көрүллүбүтэ.

Комитет эппиэтинэҥи мунчуруйбат оногоруута ыыталлар. Ол курдук, кэнниҥи икки сылга ыытыллыбыт бэрэбиэркэлэриҥэн арыллыбыт улахан итиҥэстэр иһин 76 дуоһунастаах дьону дисциплинарнай эппиэккэтэрэ, 19 салайааччыттан 4218 солк. уопсай суумалаах материальнай ирдэбили оногдо. Ити кэмнэ прокуратураҕа 5 дьыала матырыйааллара оногоһуллан түһэрилиннилэр.

Отчуокка народнай хонтуруол сорох группаларын молтох улаатыа критикаҕа тардылынна. Онуоха туһаннаах сельсоветтар исполкомнара кэмнэр комоҥу оногоботторо ыйылынна. Хонтуруолу күүһүрдүүгэ сорох партийнай тэриллэлэр болҕомтолоро эмиэ ситэтэ суох.

Сессияҕа отчуоту дьүүллэһиигэ икки эрэ киһи ыытынна. Ол, баҕар, отчуот критическэй хабааттыта кыратыттан буолуон сөп. Истэн олордохпо, бэйэни критикаланыы бараҕастаах дьоһуннаах этии суоҕун тэҥэ, группаларынан сиҥэйдэн-хараҥаан үлэни критическэйдик ырытыы даҕаны ситэтэ суохтуу көстүннэ.

С. ПОПОВ.

✦ «Олорор дьиэ—2000» программа ✦

КӨҺҮЛҮҮБҮТ

2000 сылга диэри олорор дьиэ боппуруоһун ыытыллыбыт сиилин ырытыллан, аналлаах программалар оногоһуллан Союз, РСФСР, республика Верховнай Советтарын сессияларыгар киэҥник дьүүллэһиллибиттэрин, туһаннаах уураахтар ылыллыбыттарын бары аҕаан, истэн турабыт. Ордук билигин, тыа сирдэрэ куораттары кытта чугасаһыылара ыраах кэмнэр, сельсоветтар исполкомнарын биир саамай ыалдьар боппуруостарынан норуот хаһаайыстыбатын араас салаалларыгар үлэлии кэлэр специалистары олорор дьиэнэн хаачыйыыны аҕыйахха сөп.

Ол ортунан биһиэхэ, Болутур нэһилиэгэр, соччо куһаҕана суох балаһыанньалаахпыт. Учууталлар бары уопсай дьиэнэн хаачыллыыллар, ыалларга ыыбыллан олорооччулар суохтар. Оттон балыыһа, оҕо тэриллэлэрин үлэбиттэрэ үксүлэрэ бэйэлэрэ дьиэлээх олохтоох дьоннор. Ону таһынан үлэлии кэлбит специалистар олохсуйарга быһаарыллан дьиэ туттан киирилэрэ биһиги балаһыанньабытын улаханыык чэпчэттэ. Онуоха «Мыҥдаҕаайы» совхоз салалтата олохсуйар баҕалаахтары бары өртүнэн өйүүр.

Холобур, соҕотох аастыт сылга 18 ыал саҥа дьиэҕэ киирэнэ малаһыннаабыта. Быйыл 12 хаһаайыстыба нэһилиэнньэни олох-дьаһах оноготүнэн хаачыйар производственнай комбинакка дьиэлэрэн туттарарга сайаапка түһэрбитэ, ону таһынан 5-6 ыал бэйэлэрин күүстэриннэн тутталлар. Оттон былаан быыстынан быйыл 10 хаһаайыстыба дьиэлэнэрэ көрүллүбүтэ. «Олорор дьиэ—2000» диэн программаны салайтарыы, аналлаах былааны бигэргэтиллиннит. Онно таас варианынан 90 миэстэлээх оҕо садыа, баанньыгы, түөрт квартиралаах олорор дьиэни, 20 боксалаах гараһы, 113 хаһаайыстыба кэтэх дьиэлэрин, суоһу кореччүлэргэ түөрт квартиралаах уопсайы тутарга былаанныаабыппыт. Итиннэ сэргэ совхоз иннигэ бөҕүөлэккэ уонна фермаларга специалистарга, сүөсүһүттэргэ хас даҕаны олорор дьиэни үлэҕэ киллэриэхтээх.

Олохтоох нэһилиэннэҕэ кырдьаҕас ортө олохсуйдьаһаҕын булуммут, эмиэргэ дылы, олбуордаах ыаллар. Эдэрдэр дьиэны дьиэ-уот туттуулаҕа сыл ахсын эл бөҕэн иһэр. Ити «Олорор дьиэ—2000» программа олохха киириитин эмиэ чэпчэтэр.

Кэтэх дьиэлэнэхтэрин баҕалаахтарга уһаайбаны тутулуга суох биэрэбит. Мас кэрдиналлэригэр, онтукаларын миэстэтигэр киллэриналлэригэр совхоз транспорынан хаачыйар. Ону таһынан пилорамаҕа лафеттаталлар, муоста уонна үрүт мастарын хайыттараллар, шиферы ылаллар. Ол эрээри уһаайбабыт сирэ бүтэн эрэр, онон мантан иннэ ити боппуруоска кыпчыттарар баһаанньалаахпыт. Билигин туругунан, тарбахха баттанар да буоллаллар. Мыҥдаҕаайыга кэтэх дьиэлээх эрээрилэр атын сиргэ олорор, улаатыр дьон бааллар. Киниилэр онтукаларыгар бэйэлэрэ даҕаны олорботтор, наадыйааччыларга атыылаабаттар, көҥөрөн дэ ылбаттар. Онон сорох уһаайбаларбыт куоракка быльаҥан турар курдуктар. Бу боппуруоһу исполкомна быһаардахпытына табыллар буоллар быһыылаах.

Олорор дьиэлэри тутуу боппуруоһун кыра блоктары оногор сыахпыт, үчүгэйдик олоҕун буллаҕына, толору күүһүнэн үлэлэтэриэ, улаханнык чэпчэтэр кыахтаах. Оччоҕуна общественнай тутуулартан ордор матырыйаалы чаанынайдарга даҕаны атыылыыр кыах үөскүүр чахчы.

Г. ПОПОВ,
Болутур сельсоветын исполкомун председателэ.

ЫЧЧАТ НАУЧНАЙ-ПРОИЗВОДСТВЕННАЙ ХОЛБОҺУГА

Соторутааҕыта ОАПХ эдэр специалистарын сүбэ мунньаҕар биһиги оройуоммутугар комсомол райкомун иниэн ыччат научнай-производственнай холбоһутун тэрийэр туһунан боппуруос көтөҕүллүбүтэ, бу саҥа тэриллэни иилиргэ-саҕалыыргa, кини үлэтигэр ыччаты көҕүлүүргэ, пропагандалыыргa 7 кийиллээх инициативнай бөлөх тэриллибитэ.

Айар ыччат научнай-производственнай холбоһуга диэн тугүй? Бастатан туран, биһиги бу тэриллэнэн ыччат активноһын, айар-тутар дьоҕурун уһуйуннарыахпытын; кини күүһүн-уоҕун оройуоммутун социальнай, экономическай өртүнэн сайыннарыыга киэҥник туһанныахпытын баҕарабыт.

Холобур, биһиэхэ идэлэриннэн даҕаны, атын үлэлэргэ даҕаны үлэлии сылдьар үгүс – анал үөрэхтээх художниктар эбэтэр дьоҕурдаах дьоннор бааллар. Билигин, тэриллэлэр, хаһаайыстыбалар үксүлэрэ хаһаайыстыбаннай ахсаанга киирбиттэриэн, бу дьон туһаннаах төлөбүргэ киниилэргэ араас кэрэтэниии, көрдөрөн агитацияны оногоруохтарыа сөп. Эбэтэр ыччатал дьэтигэрдэтэр ордук үөрэхтэх киирэн баҕалаах өрөөнү боломмоҕо бизнэсэ тоҕо сатаммат буолуой? Кэлин, маннык сыһыан сайдан, тэнийэн бардаҕына, хаһаайыстыбаларга фермалары механизациялааһынна, үлэ технологиятын туппарыыта, о. д. а. рационализаторскай этиилэри атыылаһыны практикаҕа эмиэ сөп.

Биһиги биир былааммыт—уопуссаҕа эбэтэр каникулга сылдьар ыччаттары түмэн, бириигэдэлэри тэрийэн, оройуон тэриллэлэригэр уонна бинрдиилээн ыалларга дьэнинуоту тутуута, квартираны өрөмүөннэһиигэ көмөлөһүү.

Оройуоннаах коорданационнай кинн ыччат итинник үлэтин тэрийэр, дуогабарданы түһэрсэр, саҕаларыттары булар эбээһинэстээх. Бу үлэттэн киирбит үп сорох бытыһынна оройуоннаах комсомольскай тэриллэ счетуган киириэ. Ол оройуонна комсомольскай үлэни сэргэхсиэтэргэ, ыччаттарга аналлаах араас оройуоннаах дьаһаллары тэрийэргэ туһаныллыаҕа.

Үлэни маннык тэрийии опыта суох буолбатах. Кэнниҥи кэмнэ, комсомольскай тэриллэлэр хаһаайыстыбаннай үлэлэрин тэрийии туһунан ССРС Министрдэрин Советын уураах тахсыаҕыттан ыла, Союз үрдүнэн ыччат кооперативтарын, бэдэрээтинэн үлэлэрин тэрийии тэнийэн эрэр. Чугастыы ыллахха, Якутскайга ыччат кооперативтарын үлэлэрин сүрүннүүр икки кинн баар.

ОАПХ специалистарын сүбэ мунньаҕар бу идеяны утаараччылар да бааллара диэн аһаҕастык этиэххэ наада. Киниилэр сүрүннэрэ ыччат харчыран үлүһүйэрэ, кинин онно көҕүлүүр сыыһатын туһунан эппиттэрэ. Кырдьыга, билигин ыччат бэйэтин сүрүн үлэтин таһынан үлэлиирин иннигэ байаҥа-тайаҥа эрэ дьулуһарын курдук ойдөбүл баар. Биһиги саҥаабытыгар, эдэр дьон бэйэлэрэ үлэлээн ылбыт харчыларынан үчүгэйдик аһыллаллара-таҥналлара – омуо буолбатах.

Онон оройуон эдэр ыччатын специалистарын, айар-тутар дьоҕурдаах дьоммун саҥа дьыалаҕа активнайдык кытталларыгар, оройуон экономическай, социальнай өртүнэн сайдыытыгар бэйэлэриин ылаатталарын киллэрэллэриэгэр ыытыабыт.

М. МАКАРОВ,
ЫБСЛКС райкомун иккис секретаря.

БАСТЫҢ КОНДИТЕР

Чурапчы сельпотугар кондитерскай сыах биир үчүгэй үлэлээх коллективынан биллэр. Кини аастыт сыллааҕы былаанын 12 бырыһыанынан аһарбыта. ССРС народнай депутаттарын быыбарын көрсө бастакы кварталлааҕы сорудаҕын толордо.

Коллективка «Бастыҥ кондитер» диэн бочуоттаах аатты ылбыт М. И. Маркова биир үчүгэй көрдөрүүлээх үлэһитинэн биллэр. Кини 1979 сылтан үөрэнэччи кондитерынан үлэтин саҕалаабыта. Билигин төрдүс разрядтаах. Күннээҥи, ыйдааҕы былаанын малдьы аһара толорор. Бэйэтин уустук идэтигэр эдэрдэри уһуйар. Кинигэ 150 солкуобайдаах бородуукпуйа оннугар 200 солк. онордо.

Снимокка: Марианна Ивановна Маркова.

В. БАРАШКОВА фотота.

БИҺИЭХЭ ЭППИЭТТИИЛЛЭР

Реданцияҕа Сылаантан Дарья Николаевна Макароваттан **«Фондабыт кэлбэтэ»** диэн тоболоох сурук киирбитэ уонна бэчээкэ таһаарыллыбакка эрэ дьаһал ылыллыбыта. Онно Григорий Гаврильевич Макаровка аастыт сылга миэбэл фондата анаммытын, ону баччаагынан диэри ылаллыбыт, совхоз профкомун председателэ К. В. Макаровааҕа ити боппуруоска хаста даҕаны кириэ сылдьыбыттарын суруйар. Онуоха райсовет исполкомун председателин солбуйаччы таб. **С. Д. Ноговицын** маннык эппиэттээтэ:

«Райсовет исполкома миэбэл фондатын бэрдэриигэ стенкаттан уратынан дьарыктаммат. Онон ити боппуруоһунан Сылаан сельскэй Советын исполкома уонна профком председателэ К. В. Макарова быһаччы дьарыктанныахтаахтар. Сайын уу суолунан миэбэл кэллэҕинэ фонда быһыытынан сельсоветтарга түөтэриллиэҕэ».

Ааспыты эргитэ санаатахха

Уларыта тутуу баһиги норуоппут ааспыт олоҕун хайдах баарынан кырдьыктаахтык көрдөрөрү модьуйар. Биһиги оройуоммутун ылар буоллахха, кэнники кэмнэ Аҕа дойдуттан сылларыгар балык булдугар хотугу оройуоннарга көҥүү исторнятыгар интэриэс биллэрдик улаатта.

Бүгүн Чурапчы оройуонун колхозтарын көҥөрүү түһүнан БСК (б) П обкомун бюротун уураахын бэчээттиибит.

БСК (б) П Саха сиринээҕи обкомун бюротун 1942 сыл атырдьах ыйын 11 күнүнээҕи мунньаҕын 213 №-дээх БОРОТОКУОЛА

Кыттыыны ыллылар: бюро чилиэннэрэ тт. Степаненко, Морозов, Аммосов, Смольянинов, Муратов, Родохлеб, Имгуллин, Матвеев, Сидорова. Ону тэҥэ — тт. Крылов, Николаев, Рудых (обком тыа хаһаайыстыбатын отделыттан), тт. Саввинов (НКВД), Анашин (СирНК), Нестерев (Уполнаркомзаг), Кутырев (Госрыбтрест), Хомяков (Госплан), Кузнецов (НКС моб. отд).

Ииннитибит: Чурапчы оройуонун колхозтарыгар дьаһаллар тустарынан.

Элбэх сыллар усталара Чурапчы оройуонун колхозтарын улахан өртө оу оройуон күүндьылын уонна сирин кырсын усулуобуйалара мөлөҕүттэн оурдук үүнүүтүн ылбатлар, колхозтар сүөпүлэриттэр эмиэ сөптөөх кээмэйдээх аһылык суох. Бурдугу туттарыыга кинилэр, үтэс курдук, государствоны кытта аахсар кыахтара суох. Сылтан сыл ахсын бурдугу туттарыыны, натуроплатаны бородуукта атын көрүнэриэн (эт, арыы, о. д. а.) солбуйарга тиийиллэр. Сылтан сыл ахсын колхозтар үтүс ахсаанныаах үлэһит күүһү атын оройуоннарга сүөһү аһылыгын соҕотуопкалааһынна ыытарга, онно, ыраах сирдэргэ, сүөһүнү кыстата үүрэргэ, ол түмүгэр кэлэ-бара үтүс ахсаанныаах сүөһүнү сүтэрэргэ күһэллэллэр.

Колхозтар үтүс өртүлэриттэр сылгыны, ынах сүөһүнү интингэ быстар кэскилэ суох быһыымайгы үөскэтэ. Колхозтар үтүстэрин хаһаайыстыбаннай төрүттэрэ сатарыйда, үптэрин туруга айгыраата. Колхоз общественнай сүөһүтүн салгыы интингэ уонна тыыннаах тутуугa куттал үөскэтэ.

Ону тэҥэ БСК (б) П КК уонна ССРС НКС 1942 с. 6. I быһаарыларынан сибээстээн бу колхозтар үлэһит ресурсаларын республика оҥаҥын промышленнооҕыгар туһаларга улахан кыах баар.

Уурдубут:

1. Чурапчы оройуонун 30-40 колхозтарын балыгы бултуур колхозтар устааннарыгар көҥөрөргө уонна кинилэр хаһаайыстыбаларын сүрүн көрүҥүнэн балыгы бултаһыны, оттон тыа хаһаайыстыбатын ойоҕос көмөлөө көрүҥүнэн оноруоргo.

2. Онон сибээстээн Чурапчы оройуонун 30-40 колхозтарын балык бултанар оройуоннарыгар (Кэбээйи, Эдьигээн, Булун) көҥөргө.

3. Көҥөрүүнү бэлэмнээһини уонна көҥөрүүнү бэйэтин бу сылга, баланан ыйын 10 күнүн аһарбакка, ыытарга.

4. Көҥөрүллэр колхозтар сүөһүлэрин уонна тыа хаһаайыстыбатын инвентардарын атын оройуоннар (Якутскай, Нам, Ординоникидзевскай) колхозтарыгар биэрэргэ.

5. Көҥөрүү бары дьаһалларын практическайдык олоххо киллэриигэ, ону тэҥэ колхозтаахтарга бу көҥөрүү нс хоһоонун уонна бэрээдэгин ейдетэргэ САССР Скр өгөйүүтүгар наркома таб. Анашин Н. Г. председателлээх маннык составтаах 8 киһилээх комиссияны тэрийэргэ:

САССР НКС председателин солбуйаччы — Борисов С. З.

Обком тыа хаһаайыстыбатыгар отделын сэб. солб. — Николаев С. Г.

Обком кадрга отд. сэб. солб. — Захаров А. И.

САССР Верховетын Президиумун секретаря — Алексеев.

САССР НКЗ жил. управл. нач. — Паулин А. В.

ССРС Уполнаркомзаг САССР-та сэб. — Егоров Е. В.

«Холбос» былаанныыр управл. нач. — Келле-Пелле Я. Ю.

Комиссия уталыччалаах Чурапчы оройуонугар тахсарыгар. Чурапчы колхозтара олохсуйар миэстэлэрин чуолкайдык быһаарыыга анаан Эдьигээн уонна Кэбээйи оройуоннарыгар дьоннору командировкалыырга.

6. Саха сиринээҕи Госрыбтрест управляющайа таб. Кутырев САССР Госпланын кытта көҥөрүллэр колхозтары балыгы бултуур тэриллэриэн уонна промсабыланнаан хаччыллыарга практическай дьаһаллары ыларыгар. Бу бултэриллэрэ уонна промсабыланнылар хотугу оройуоннарга колхозтары кытта тэҥнэ ыытыллыылара хаччыллыахтаах.

7. Көҥөрүллэр колхозтары олохсуйар сирдэриэн Госрыбтрест суотугар (уу транспорын, суолга аһылык төлөбүрдэрэ) ыытыыны олохтуурга, ону Госрыбтрест бу иннинэ саҥа тэриллэр балыгы бултуур колхозтары тэрийэн ыыппытын курдук ыытыахтаах.

8. БСК (б) П транспортнай отдела Бэстээх бириистэннэр көҥөрүллэр колхозтарга тоннаһы хоһутаппакка биэрэриэр пароходствоны кытта дуогабардаһарыгар.

9. САССР НКС маннык боппуруостары көрөрүгэр уонна быһаарыгар сорудахтыырга:

а. көҥөрүллэр колхозтар малларын уонна сүөһүлэрин-атын оройуоннарга биэрии бэрээдэгин уонна усулуобуйаларын тустарынан;

б. сельхозбанк өртүттэн бу операцияны кредиттээһин бэрээдэгин туһунан;

в. көҥөрүллэр колхозтар ыраас түбэлтэларга государствоны кытта аахсыыларын бэрээдэгин туһунан.

ДОКУМУОННАР КЭПСИИЛЛЭР

БСК (б) П обкома итн уураах олоххо киирбитин хонтуруолласпыт документтэри баллар. Ол курдук, обком 1942 с. баланан ыйын 15 күнүгэр оҥорбут ыйыытын Кэбээйи райсовета уонна партия оройуоннаах комитета толорботохторун туһунан ыспыраапка суруллубут. Онно көҥөн тиийэччилэри Сиитти кытылыгар уонна Саҥкэмэ арыыга корсубэтэхтэрин түмүгэр пароход 25 км аһара түһэн, дьоҥу Хатырык Хомоҕо суоҕэбитин туһунан суруллубут. Ол сиргэн колхозтаахтар 45 км проссканы солоон айаннаабыттара ыйыллар. Саҥкэмэҕэ колхозтаахтар маассабайдык ыалдьыыларын туһунан сигнал биэрэгэтиллибэтэ диэн суруллар. Онно алтыныы 10 к. туругунан 4 киһи сэллигинэн ыалдьыбыта, 3 киһи баралыыстаабыта, 4 аһара кырдьаҕастар мөлтөөбүттэрэ итиннинэ 7 эрэ киһи тымныйан ыалдьыбыта этиллэр. Колхозтаахтар кэтэх суоҕүлэриэр от суох буолан бэрэллибэтэх. Түмүгэр Ленскэй, Лүксүгүн уонна Октябрьскай диэн үс саҥа нэһилиэг тэриллэрэ, икки медпункт аһарга, көҥөн тиийбит 849 дьиэ кэргэнгэ 849 ц бурдугунан ссуданы оҥорорго, онно икки сыл устата цатуранан төлөтөрө быһаарыллыбыт.

Итн 114/66 №-дээх дьыалаҕа Чурапчы колхозтарын Кэбээйиҥэ тарҕатан олохтоохун былаана баар. Онно Борисов, Потанцев уонна Рудых илии баттаабыттар. Барыта 18 колхоз ханна олохсуйуохтаахтара суруллубут.

1942 с. Баланан ыйын 29 к. БСК (б)П обкомун бюротугар комиссия салайаччыта Анашин Чурапчы колхозтарын көҥөрүү туһунан информацията истиллибит. Кини барыта 1655 хаһаайыстыбалаах, 4988 киһилээх 41 колхоз көҥөрүллүүнэ диэбит. Ол иннитэн Булунга 10 колхоз (252 хаһаайыстыба, 759 киһи), Эдьигээнигэ 13 колхоз (540 хаһаайыстыба, 1736 киһи) уонна Кэбээйигэ 18 колхоз (863 хаһаайыстыба, 2493 киһи).

Итн мунньах уураахын Чурапчы оройуонугар Таҥда Бахсы, Төлөй, Бахсы, Белолюбскай, Аччаҕар, Мутудай уонна Мэлдьэхси нэһилиэктэрин Советтара суох оҥоһуллаллара быһаарыллыбыт. Оройуонна хаалбыт 30 колхозтан хаччыйыыга 13 Советы (Алаҕар, Сылаг, Кытаанах, Болтого, Чурапчы, Хатылы, Одьулуун, Хоптого, Хайахсыт, Амма, Соловьев, Чакыр уонна Хадаар) оннунан хаалларбыттар.

Бюро уураахынан Төлөй, Таҥда Бахсы, Аччаҕар, Бахсы, Мэлдьэхси начальнай оскуолалара сабыллыбыттар, Алаҕар, Хайахсыт уонна Сылаг сиэтэ суох орто оскуолалара начальнайга уларытыллыбыттар.

Итн мунньахха анаан Анашиннаах комиссиялара ыспыраапка суруйбут. Онно, быстахтык ыллахха, олохтоохтортон көҥүүгэ ыытыыны утарсааччылар бааллара ыйыллыбыт. Холобур, Ворошилов аатынан уонна «Комсомол 15 сыла» колхозтарга, Утарсааччылар сүрүннэн урууну ортүгэр баайдыктоттук олорбуттар уонна баандаҕа кытта сылдьыбыттар буоллаллара бэлиэтэммит. Онон сибээстээн Ворошилов аатынан колхозтан Катакиноотар диэн дьон ахтыллыбыттар. Бу документтэ Кэбээйигэ коспут 2493 дуоһаттан улахан киһитэ 1299 дэммит, кинилэр 157 ыах сүөһүлээх уонна 545 сылгылаах барбыттар. Кинилэр анаммыт сирдэриэр балаҕан ыйын 2—7 күннэриэр барбыттар. Оттон Эдьигээнигэ Киров, Коминтерн, Горькай, Новгородов, Буденнай аатларынан, «Дьэҥкэрэ», «Октябрь 20 сыла», «Дьулуурутта», «Кыһыл кырыс», «Үһүс Интернационал», «Социализм суола», «Олоҕу тутуу» колхозтар 540 хаһаайыстыбалара коспуттэр. Барыта 1736 киһиттэн улахана 860 диэн суруллубут. Кинилэр 217 сүөһүлээх, 53 сылгылаах эбиттэр, Булуу оройуонугар Чкалов, Ярославскай, Каганович аатларынан, «Кыһыл саҕаҕа», «Кыһыл байыас», «Кыһыл Армия», «Комсомол 15 сыла», «Кыһыл хочо», «Кыһыл Таҥда» колхозтар көҥөрүллүбүттэр. Онно барыта 252 хаһаайыстыба, 759 киһи, ол иннитэн улахана 474, айаннаабыттар. Эдьигээнигэ уонна Булунга бараччылар атырдьах ыйын бүтэннэ күннэриэр коспуттэрин туһунан ыыллыбыт.

1942 с. алтыныыга Саха АССР НКС байаатын уураахынан Кэбээйи оройуонугар көҥөн тиийбит Чурапчы колхозтарын олохтуур туһунан райисполком итн дьыл алтыныы 8 к. быһаарыытын биэрэннит.

БСК (б) П обкомун бюрота 1943 с. атырдьах ыйын 26 к. Кэбээйи оройуонугар көҥөн тиийбит колхозтары хаһаайыстыбаннай өртүнэн бөҕөргөтүү уталыччылыбат дьаһалларын туһунан боппуруоһу көрбүтүн туоһулуур 323 №-дээх боротокуол баар. Хомойуох иһин, онно кэпсэтии уонна уураах нс хоһоонноро суохтар.

1944 с. кулун тутар 28 к. БСК (б) П обкомун бюрота уонна Саха АССР НКС холбоһуктаах мунньахтарыгар Кэбээйи оройуонугар көҥөрүллүбүт Чурапчы колхозтарын тэтторү көҥөрөр туһунан боппуруоһу дьүүллэспиттэр. Ол иннинэ бэрэбиэркэ ыытыллан, көҥүүгэ барбыттар олус ыарахан балаһыанньаламмыта р а быһаарыллыбыт. Ол сүрүн биричиинэтинэн көҥүү тэрээһинэ суох барбыта, көҥөн тиийэччилэргэ Кэбээйи райисполкома уонна партия райкома сөптөөх көмөнү оҥорбөтөхтөрө буолбутун ыйыллыбыт. Онон көҥөн тиийбит колхозтарга дойдуларыгар тиннеллөрө көҥүллэммит. Ол эрээри, колхозтар материальнай базалара суоҕунан, тэтторү көҥөөччүлэргэ Мэҥэ-Хаҥалас, Нам уонна Чурапчы оройуоннарын тыа хаһаайыстыбатын артыалларыгар холбоһоллоругар сүбэлэммит.

1944 с. бас ыйын 19 к. БСК (б) П обкомун бюротугар партия Кэбээйитээҕи райкома уонна райисполком Чурапчы колхозтарын көҥөрүүгэ дьаһаллары толорботохторун туһунан боппуруос көрүллүбүт. Онно бэлиэтэнэриэн, партия райкомун секретаря Оноемов уонна райисполком председателин солбуйаччы Пинигин иннэлэрэ суохтарын уонна сыыһа информацияламмыттар ы и түмүгэр 200-тэн тахса колхозтаах уонна кинилэр кэргэттэрэ көҥөрүллүбэккэ хаалбыттар, дьону көҥөрүүгэ «Киров» пассажирскай пароход 60 чаас боростуойдаабыт. Обком бюрота Оноемовтаах Пинигиҥэ быытыбар биэрбит.

Булуу оройуонугар коспут колхозтары дойдуларыгар тоҥуннэрэр туһунан Саха АССР Министр. дэрии Советын 216 №-дээх уураҕа 1947 с. муус устар 5 к. тахсыбыт.

✦ Үлэ чиэппэригэр—туйгун бэлэми! ✦

САЙЫН ЫГАН КЭЛЛЭ. ЫЛСЫАХХА

Бары атын профкомнарга курдук, биһиги профкоммут бинр дьоҥуннаах соругунан үөрэнээччилэр сайыҥгы сынньалаҥнарын кэм ирдэбилигэр сөп түбэһэр курдук тэрийэн буолар. Итиннэхэ кэпсэтии, үгэс курдук, материальнай-техническай базаттан саҕаланар. Билигин совхоз үрдүнэн 2 комплекснай үлэ, сынньалаҥ лаҕырдарын тэрийэн эрэбит. Олор Амма өрүс кытылыгар тутуллан ситэриллэхлэр. Оччоҕо совхоз бинр сезонҥа 100 үөрэнээччини сынньатар, туһалаах үлэнэн хаччыйар кыахтаныаҕа. Быыл сайын бары лаҕырдарга электричество киллэриллиэҕэ.

Иккиһиннэн, кадр боппуруоһа. Билигин оройуон да үрдүнэн, учууталлар үлэлэрин чэпчэтэхпит диэн аатаан, лаҕыр салайаччыдара нэдиэлэнэн солбуйа сылдьан үлэлэһиннэрэ тэнийдэ. Мин санаабар, итн олох сыыһа. Нэдиэлэ эрэ устата үлэлиир салайаччы интин-үөрэтии үлэтинэн утумнаах-тык дьарыктаммата буолуо диэн саныыбын. Оттон оҕолор үөрэхтэн босхоломмут, хаһаанчыгыттаҕар да элбэх иллэҥ бирнэмэлэммит кэмнэриэр итн үлэни мүлчү ыыктыбанна, өссө күүһүрдэр наада. Биниэхэ Д.Д. Сидоров (Болугур) уонна Г. И. Собакин (Соловьев) хаһыс да сылын үлэ, сынньалаҥ лаҕырдарын начальниктарынан үлэлээн опытырдылар. Куһаҕана суох ситиһиилэрдээхтэр диэн сыаналыыбыт. Аны наставниктар тустарынан. Маныаха сорох сирдэргэ түбэһиэх дьону анаабын суох буолбатах. Оттон наставник, бастатан туран, оҕолоо чугас, туох эрэ үчүгэйи биэрэр ныахтаах үтүө киһи буолуохтаах. Наставник ангардас үлэ үөрүйэхтэриэр эрэ буолбакка, оҕону киһи быыыытынан иитэргэ үлэлиэхтээх. Тиҥиҥэр, лаҕырдар бинр тутаах киһилэриннэн повар буолар. Биһиги квалификациялаах повардары булбакка, сыл ахсын эрэйдэнэбит.

Үсүһүнэн, оҕолорбутун туохха үөрэтэбит? Хас да сылларыта хатылыар оҕолору сайыҥгы кэмнэ үлэ ыраах көрүнэриэр саастарынан ааран үөрэтэллэрин туһунан кизиҥнии кэпсэмнитэ. Биһиги ону эмиэ биһиэхэбиппит. Лаҕырбытын тутарбытыгар ону учуоттаабыппыт. Билигин оҕолор бинр сиргэ олорон сүөһү иитиитинэн, оҕуруот аһын үүнүүрүнэн, быстах өрөмүөн үлэлэриэн дьарыктаныахтарын уонна оттуохтарын сөп. Соловьевтар өссө кирпичэ үктүөхтэрэ. Итн барыта биһиги совхозпутугар кэлэр да сылларгa наадалаах идеалар. Онон оҕолорбут оскуолатаҕы сыллэртэн итн үлэлэри сатыыр, нс хоһооннорун ейдүүр буоллахтарына, үчүгэй бэлэмнээх рабочайданыа этибит.

Билигин Амма орто оскуолата 50 ынаҕы арендаҕа ылан көрө сылдьар. Сайыҥгы өртүгэр лаҕыр оҕолоро кемелөҥөхтэрэ. Онон манна сайыҥгы ферма тутуохтаахпыт. Болугур отделениетын салалтата ону ейүүр. Оҕолор толорор үлэлэрэ оонньуулэр буолбакка, совхозка дьиҥ-чахчы туһалаах, оҥорон таһаарылаах буоларыгар болөҥтө уурулларр.

Совхозпут дохуота, барса үрдээһиннэриэр оҕолордуун, улахан киһилиин бары турунахпытына сатанар. Итинник ейдобулу биһиги ыччатларга тиэрдэргэ ыыталаабыт. Үөрэнээччилэри сайыҥгы өртүгэр идеологическай, культурнай хаччыйыы, ат-хаан өртүнэн сайыннарыы боппуруостара эмиэ бэбиэскэттэн үөрүллүбэттэр.

Саас ахсын үлэ, сынньалаҥ лаҕырдарын тэриллиэннэн дьарыктанар оройуоннаах комиссия үлэлиир эрээри, мин санаабар, кини кэлтэйдин, базаны эрэ көрүүнэн мунурдаллар. Боппуруоһу кэлимник ылан үлэлиирэ, ыарахан боппуруостары быһаарарга кемелөөрө наада.

Аны бэйэбит испитигэр киирдэххэ, бу дьыаланан ангардас совхоз профкома эрэ дьарыктаныахтааҕын курдук ейдобул баар: отделениелар проф. союзнай тэриллэрэ, атын да салаталара туора тутталлар. Итн тердуттэн сыыһатын даакаастаһа барар наадата суох— туһаныахтаргын ирдэбилин күүһүрдүөххэ.

С. ПОПОВ.
«Мыҥдаҕаайы» совхоз профкомун председателэ.

Е. Догордуров төрөөбүт күнүгэр

Хатылы орто оскуолатын Е. Д. Догордуров аатынан пионерскай дружинната албан аатаах бинир дойдулаахтара Егор Дмитриевич төрөөбүт күнүн сыл ахсын бэлиэтиир.

Быйыл пионердар кинизхэ аналлаах композиция бэлэмнээн, агитбригаданан Хатылы отделениетын Лахалдьы фермэтын үлэһиттэригэр сыыппыттар. Болтого аҕыс ылаастаах оскуолатын Н. Д. Субуруускай аатынан пионерскай дружинатын пионердарын кытта көрүстүлэр.

Нюра Дьяконова ырыата, үнкүүһүттэр алын болехтоҕун толоруутугар «Оҥоор үнкүүтэ», «Түбэлиҥ» диэн сценка, о. д. а. нуомэрдэр биириинилэр. Егор Догордуров төрөөбүт күнүн чэҕиҥэр саахымакка үрүк ладья биринҥэ оонньоҥно, быыстапка тэриллиэ.

М. ПОПОВА.

Бэйэни салайыныы күнэ

Биҥиги оскуолабыттар үөрэнээччилэр бэлэлэрин бэлэлэрэ салайыныыларга араас формаҕа киллэриллэр. Олортон бинир интэриэҥинэйдэриэн соторутаҕыта буолбут бэйэни салайыныы күнүн аатыахха сөп. Ити күн оолор бэйэлэрэ учууталлар, оскуола салайаччыларын оруолларын толордулар. «Фотографтар», «хаһыат корреспонденнара» эмиэ үлэлээтилэр.

Киэһэтигэр «Бинир күн хрониката» диэн аатаах эркин хаһыатын таһаардыбыт. Онно бэйэни салайыныы күнүн бэлиэтиэ кэпсэппиллэр. Тумугэр «Чайыҥ эрэ, кыргыттар» диэн конкурсу ыытыбыт.

Биҥиги бу күнү олус сөбүлэтибит.

Марта НИКОЛАЕВА,
Амма орто оскуолатыгаҕы юнкоровскай болох чилиэнэ.

Хонон турдах ахсын күмүүт уота күүһүрэн, уу-хаар элбээн иһэр. Ол эрээри бөҕүсыыһы ыраастааһыҥҥа тиэтэйэччи аҕыйах. Сааскы ырааһырдыы ыйдара биллэриллибиттэрэ хайыы-үйэ 20-тэн тахса хонно. Онно ким хайдах үлэлээтэ?

Уутун иһэр, бары наадабытыгар туһанар маанылаах күөлбүт үрдүгэр олорор оройуоннааҕы балыыһа сааскы ырааһырдыы ыйын сыл ахсын мөлтөхтүк ыытар. Быйыл да мэнна чэбдигирэ охсорго улаханнык тиэтэйбэттэр: хас да көсүөспүт улахан помуойалар күн уотуттан быыта сиэхэн, уулан ньолҕоруйан эраллэр. Үлэһиттэр кулун тутар 29 күнүттэн ыраастааһыҥҥа саҥа туруйнулар.

—Биһиэхэ ырааһырдыы үлэлэриэн И. В. Ноялов дьарыктанар. Туалеттар ыраастаннылар,—диир суолу тутар-өрөмүөннүүр учаастак начальника В. Н. Евграфов. —Үлэһиттэр олорор уопсай дьиэлэрин таһыгар билигин даҕаны помуойалар тураллар.

—Сельсовет иһиэн комиссия тэриллибит буолуохтаах. Биһиэхэ билиҥнитэ ким да кэлэ сылдьа илик. Урукку тан үлэлиирбит курдук үлэлиибит,—диир ырааһырдыы ыйыгар сүрүн күүһүнэн буолуохтаах дьиэ-уот, коммунальнай хаһаайыстыба производственнай холбоһугун маастара П. К. Дорофеев.

Үлэһиттэр уопсай дьиэлэр тастарынаалы помуойалары, ырдьык, сарсыарда эрдэттэн тоноту өрүсүһэн ыраастыыллар. Киниилэргэ биир трактор, биир автомашина бастайаннай сыһыарыллыбыт. Ол эрээри баара-суоҕа 5 үлэһиттээх биригэдэттэн суби күнүргэ үстэрэ бюллетеннэ сылдьаллар. Оттон иккиэйэх киһи төһөнү хорутуой? Итинник болҕомтоҕо ылыахха.

Сыл ахсын свалкалар суоллара мөлтөҕүн, свалка кэмигэр бэлэм буолбатын айдаана. Ол быйыл да хатыланна: «Агропромстрой» свалканы аннарга сөбүлэспит трактора саахалланан турар, саппаас чаана хаһан кэстэрэ чуолкай биллибэт.

Оттон саас тохтоло суох тоҕу аннан, улам кэллэр кэлэн иһэр. Уопсай дьиэлэрбит, тэриллэрбит тастара көрүөхтэн сүөргү. Онуоха ким эрэ кэлэн хонтуруоллуурун, модьуйарын кэтэспэккэ, үлэлиир бэйэбитигэр наадалаҕа биллэр. Уопсай дьиэлэр тастарын өрэ көтөҕүүгэ олохтоохтор бэйэлэрэ ылсыахтаахтар.

—Өссө И. А. Никитин исполком председателэ эрдэҕиттэн ити турбаны атын сиргэ илтэрэ сатаабыппыт кыаллыбатаҕа. Кэлэргэ-барарга улаханнык мэһэйдиир, олбуорбут да кэстүүтүгэр өрөтулуур,—дэһэллэр Октябрьскай уулусса 21 нүөмэрдээх олохтоохторо уонна котельнай таһыгар сытар хутур үйүн, суон турбаны ыйаллар. Кинилэр олохтоохторо быыстыы ырааһырдыы ыйыгар ити турбаны илтэрэллэригэр эрэллэрэ улахан.

Онон күнү-дьылы эмиэ чуолкайдыыр, сааскы ырааһырдыы ыйыгар эмиэ ыытыахтыр ылсар аанда буолла. Чурапчы сельсоветын бу ыйы ыытыыга аналлаах комиссията иэнилиэннээ ортотугар үлэни-хамнаһы күүһүрдэрэ, кыаллыбат боппуруостары быһаарыыга көмөлөһөрө эрэйиллэр.

М. МИХАЙЛОВА.

✦ Сааскы ырааһырдыы ыйа бара турдаҕына ✦

Сүгэ түһүөр диэри дүлүҥ сынньанар диэбиттии

○ Биһиги оҕуруоппут бэлэхтэрэ ○

ЛЕГАНАРИЯ

«Огурец тот диковинный очень длинен есть и вкуса изрядно доброго» диэн суруйбута 1472 сыллаахха нуучча улуу айанныыта Афанасий Никитин леганарияны оҕуруоппутуттан үүнэрэн, дьэҥкэ-сэргэҕэ атыыга, эрдэрүүтэ таһаарбыппыт. Ол кэмтэн сураһааччы, интэриэһиреччи элбэх. Онон дьэ леганария диэн тугуй, хайдах үүнэриэххэ сөбүй?

Кулун тутар 5 күнүттэн рассадаҕа ыспыппыт. Онтон кэлин 15 см үрдүктээх, 12 см диаметрдаах цилиндрическэй кумааҕы көтүйэлэргэ, салгыы кыра кумааҕы дьаалыкка көнөрбүтүт. Ыам ыйын саҥатыар теплица биир туһаныллыбат муннугар 1 га. м кыайбат кэннээх иртэ 50 см үрдүктээх ыма мас көөбүлүн, кур хиини кытта чөмөхтүү сутан баран, аннынааҕы туорук кытта булкуйбуппут. Итиннэхэ көөбүлэ уонна кур хиитэ баһыйар. Онон биир рассада маанылаҥан соҕотоҕун биир муннуту бас билбитэ, атын үҥү үүнээйилэр быыстарыгар кыыыта үүнэриэппит. Биир рассаданы ыай ыйын 20 күнүттэн таһыардыа аҥаас сиргэ помидордары кытта оонньордуоппут. Ол туус бэйэбит саас оилинтэ этэ, онон умнулла-умнулла уу кутуллан, оннордилэрэ оолтараалыы килограмм ыйаһыннаах иккиэ аҥы оҥэроитэ.

Теплица үлэтин чэпчэтэн, аҥаан-маҥаан буор бэлэмнэнэппит. Киреэдэ хас биирдии кв. метрдээх ахсын улахан үс солуур кинии, 3 солуур мас көөбүлүн куттаран баран, сиргэ буорун кытта тимир күрдьэҕиэнэн булкуйтарабыт. Көөбүлэ уонна кинтэ баһыйар гына сахсархайдык кутуллар. Леганарияны эмиэ итинник буоргa ыйабын уонна көнөробун. Кини сии биир огурсу курдук. Атын ураты көрүүнү истиннэ эрэнбэт олус боростуой үүнээйин. Атына диэн искусственнай ньыманан уунатыллар. Ас биэрэр кэмигэр уунуу өлгөмнүк кутар үчүгэй. Уунуу төрөөҥ кутаҕын да, аҥа оччоҕор бөдөҥ уонна элбэх буолар.

Муннукка көнөрүллүбүт леганария рассадата суукканаҕа 10-13 см уһаан, муннук баҕанатын устун тардыһан, 2,5 м үрдүккэ тиийбитэ уонна теплица өйүөтүн устун тутуһан арҕаа бара турбута. Биир салаа 5 м усталаах соҕуруунуу өйүөнү үрдүнэн үүнэн, илин туспутэ. Муннукка тиийэн хоту бар 50 м усталаах өйүөнү булбута. Ол өйүө үрдүнэн, арыт оборуоһуман, арыт бытыгынан (огурсу курдук буолан баран суон, бөҕө бытыктаах, ол бытык 8 кг тиийэ ыйаһыннаах аҥы уйар) тутуһан хоту диэки 5 м айаннаабыта. Онон угун уһуна 14 м тиийбитэ. Ити курдук леганариялар теплицаҕа үүнэр помидорлары мэһэйдээбэккэ, суукканаҕа 10-12 см тургэнээхтик үүнэн өйүөлэр, шпалера (сиртэн 2 м үрдүктээх гына помидору, огурсуну өрө тартаран баайар боробулуоха) устун үүнэ турбуттара. Ол устатын тухары биирдии харыс арыттанан төгүрүктүү куох сэбирдэхтэр кэчигиллиллэр, олор быыстарыгар маганныны өктөөх наҥаа кыраһыабай снэжинилэр тэһэ көрөллөр. Дьэ олору ылан бэйэ-бэйэлэригэр куоппастаан уунатаҕын. Ыстаан баҕаҕаан палочкатын курдук ас үөскүүр уонна суукканаҕа 8-10 см түргэнэхтик үүнэр.

Быйыл биһиги бинир уотан саамай кырата 2,6 кг, улахана 8,5 кг ыйаһыннаах 24 устууна аҥы хомуйдубут. Барыта 144 кг тэҥнэстэ. Аҥын дьүһүн сырдык күөх, сааһыр даҕына, кутастыйар. Сиэмэтин ыларга уктары быһан ылан, ахсыныыта диэри дьиэҕэ астытан сытыарыллар. Кини биир уратытынан аҥа үөскүү турара буолар. Биһиэхэ бөс ыйын саҥатыттан алтыныы ортотугар диэри (теплица тоҥуор диэри, ас биэрэ турбута. Органическай уоҕурдууну (көтөр, кролик кинтэ, 1 : 8 суурааллыбыт ынах нөҕүөмэ) туһанар ордук. Азотнай уоҕурдууну эльбэтэр буортулаах. Минеральнай уоҕурдууну огурсуга биэрэр нуормаҥа, угун үһүнүттан көрөн, кутуохха сөп. Мин мас күлүн сөбүлээн туһанабын. Котор кинтин 1 : 15 суурайан кутабын. Ыйга биирдэ көөбүллэах кулиини биир солуурунан бин.

Леганарияны уһаайбалаах ыаллар тиийэ тартаран иэргэл да курдук үүнэриэхтэрин сөп. Аҥын быһаҕ ыллаххына даҕаны, сонно тута лабархай курдук сүмэйинн таһааран оҥоруоҕун кэбиһар. Онон ыалдьыкка бэрт кыра куйуоччугу быһан борусбалатыаххын сөп. Бастаан сиэччилэр соччо сөбүлээччилэрэ суох, кэлин сиэн огурсу курдук амтаныйан силлэр. Ону сэргэ леганарияттан араас бүлүүдэлэри астыахха сөп.

Леганарияны үүнэриэн баҕалаахтарга сиэмэни атыыгар ыытыахпын сөп.

Я. ПАВЛОВ,
Саха АССР оскуолатын үтүөлээх учуутала.
Мугудай.

Оройуон сайыҥҥы спартакиадатын БАЛАҺЫАННЬАТА

Сыала-соруга: иэнилиэннээ көҥүл арааҥатын физкультураҕа, спорка киэҥник тардыы, чэбдик олоҕу пропагандалааһын.

Ыытыллар сирэ: Дьабыыла бөҕүөлэтэ, бэс ыйа.

Кытталлар: оройуон барыы совхозтарын, оройуон киниин уонна ОАПХ хамаандата.

КҮРЭХТЭҺИИ ПРОГРАММАТА

Волейбол — саастарынан үс болеххэ арахсаллар. Бастакы болох—18—25 саастаахтар (эр дьон, дьахталлар).

Иккис болох—26—39 саастаахтар (эр дьон, дьахталлар).

Үһүс болох—40-тан үөһээ саастаахтар (эр дьон).

Болехха кыттааччы ахсаана 6-тан үөһээ буоллаҕына күрэхтэһээччилэр алын болехтэргэ хайдаллар уонна болехтоҕуттэр ылбыт миэстэлэриэн сирэй көрсүһэллэр.

Хапсаҕай—эмиэ саастарынан көрөн үс болехха хайдыһаллар. Бастакы болох—18—25 саастаахтар. Күрэхтэһэр ыйааһынара—55 кг, 60 кг, 70 кг, 80 кг уонна 80 кг үөһээ. Иккис болох—26—39 диэри саастаахтар, эмиэ ити ыйааһыннарга. Үһүс болох—40 саастарыттан үөһээ, ыйааһынара—65 кг, 75 кг, 75 кг үөһээ.

Национальнай ыстаныылар—18—22 саастаахтар—2 зачет, 23—35 саастаахтар—2 зачет, 36-тан үөһээ саастаахтар—1 зачет.

Гиряны анньыы—хамаанда состааба сааһыттан, ыйааһыныттан тутулуга суох 15 киниттэн буолуохтаах. Кыттааччылар 24 кг гиряҥан ыыхтара тиийэриэн анньаллар. 15 кыттааччы ылбыт очкота түмүллэн ыыайыылаах хамаанда быһаарыллар.

Велосипедынан сүүрүү —эр дьон 35-тэр диэри саастаахтар—10 км, 2 зачет, эр дьон 35-тэн үөһээ саастаахтар—5 км, 1 зачет. Дьахталлар 35-тэр диэри саастаахтар—5 км, 1 зачет. Дьахталлар 35-тэн үөһээ саастаахтар—3 км, 1 зачет.

Эстафета. Саастарынан арахсан 25 этапка сүүрэллэр. 1 этап—20-тэр диэри саастаах уолаттар 400 м, II этап—20-тэр диэри саастаах кыргыттар 200 м, III этап—20-тэр диэри саастаах уолбыппыт кыаллыбатаҕа. Кэлэргэ-барарга улаханнык мэһэйдиир, олбуорбут да кэстүүтүгэр өрөтулуур,—дэһэллэр Октябрьскай уулусса 21 нүөмэрдээх олохтоохторо уонна котельнай таһыгар сытар хутур үйүн, суон турбаны ыйаллар. Кинилэр олохтоохторо быыстыы ырааһырдыы ыйыгар ити турбаны илтэрэллэригэр эрэллэрэ улахан.

Онон күнү-дьылы эмиэ чуолкайдыыр, сааскы ырааһырдыы ыйыгар эмиэ ыытыахтыр ылсар аанда буолла. Чурапчы сельсоветын бу ыйы ыытыыга аналлаах комиссията иэнилиэннээ ортотугар үлэни-хамнаһы күүһүрдэрэ, кыаллыбат боппуруостары быһаарыыга көмөлөһөрө эрэйиллэр.

М. МИХАЙЛОВА.

150 м, IV этап—20-тэр диэри саастаах кыыс 100 м, V этап—21-тэн 25-тэр диэри саастаах эр киһи 500 м, VI этап—25-тэр диэри саастаах эр киһи 500 м, VI этап—25-тэр диэри саастаах эр киһи 200 м, VIII этап—21-тэн 25-тэр диэри саастаах дьахтар 150 м, IX этап—26-тан 30-тар диэри саастаах эр киһи 300 м, X этап—30-тар диэри саастаах дьахтар, 200 м. XI этап—26-тан 30-тар диэри саастаах эр киһи 100 м, XII этап—26-тан 30-тар диэри саастаах дьахтар 100 м, XIII этап—31-тэн 35-тэр диэри саастаах эр киһи 300 м, XIV этап—31-тэн 35-тэр диэри саастаах дьахтар 200 м, XV этап—31-тэн 35-тэр диэри саастаах эр киһи 100 м, XVI этап—31-тэн 35-тэр диэри саастаах дьахтар 100 м, XVII этап—36-тан 40-тар диэри саастаах эр киһи 150 м, XVIII этап—36-тан 40-тар диэри саастаах дьахтар 100 м, XIX этап—41-тэн 45-тэр диэри саастаах эр киһи 100 м, XX этап—41-тэн 45-тэр диэри саастаах дьахтар 100 м, XXI этап—46-тан 50-тар диэри саастаах эр киһи 100 м, XXII этап—46-тан 50-тар диэри саастаах дьахтар 60 м, XXIII этап—51-тэн 55-тэр диэри саастаах эр киһи 100 м, XXIV этап—55 үөһээ саастаах эр киһи 100 м, XXV этап—директорскай 60 м.

Сүүрбэ бөҕис этапка барыы совхозтар директордара, ОАПХ салалтата, Чурапчы сельсоветын исполкомун председателэ сүүрэллэрэ эбэһээтэлиэхтэр. Атын салайаччылар (партком секретара, профком председателэ, комсомол секретара уонна физорг), бэйэлэрин саастарыттан сөп түбэһиннэрэн, этаптарга сүүрэллэрэ эмиэ ирдэнэр.

Дьиэ кэргэнинэн күрэхтэһии. Күрэхтэһиигэ ийэ, аҕа уонна 14-тэр диэри саастаах оҕо кытталлар. Күрэхтэһии көрүнүөрэ: эстафета—оҕо 60 м, ийэ 140 м, аҕа 200 м. Велосипедынан сүүрүү—аҕа 5 км, ийэ 3 км, уол 5 км, ыыс 3 км. Кросс: аҕа 2000 м, ийэ 1000 м, оҕо 500 м. Салгын саатынан ытыы: 10 метртэн 5 ытыы.

ТЭРИИЭР КОМИССИЯ.

ЭҔЭРДЭЛИИБИТ!

Күнду аҕабытын, эҥэбитин СОКОЛЬНИКОВ Афанасий Афанасьевичны 55 сааһын туолар үөрүүлээх юбилейынан итиннитик-истиҥник эҕэрдэлиибит. Баҕарабыт туйгун доруобуйаны, олохха дьолу-соргуну.

Оҕолоро, кутуйах, сиэнэ, аймахтара.

x x x

Күнду ийэбин, эдьиийбитин, балтыбытын КОРКИНА Евдокия Платоновнаны 50 сааһын туолар юбилейынан уонна бочуоттаах сылдьаҥҥа тахсарынан итиннитик-истиҥник эҕэрдэлиибит. Баҕарабыт туйгун доруобуйаны, дьолдоох олоҕу, үйүн үйэни.

Кыыһа, быраата, убайдара, кийиттэрэ, саҥаһа, сиэнэрэ, аймахтара.

Редактор П. И. ПОПОВ.
НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапча, ул. Карла Маркса, 26 «а». ТЕЛЕФОНЫ: редактор —21-332, отделы—21-285, общий—21-505.

«САҺА ОЛОХ» («НОВАЯ ЖИЗНЬ»)—орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов.
Газета издается на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам.
Индекс газеты 54987. Объем—1 усл. печ. лист. Тираж— 4157 экз.

ЗАКАЗ № 41. Чурапчинская районная типография Госкомиздата ЯАССР, с. Чурапча, ул. Карла Маркса, 26 «а».